e-ISSN 3060-5059
DOI: 10.67227

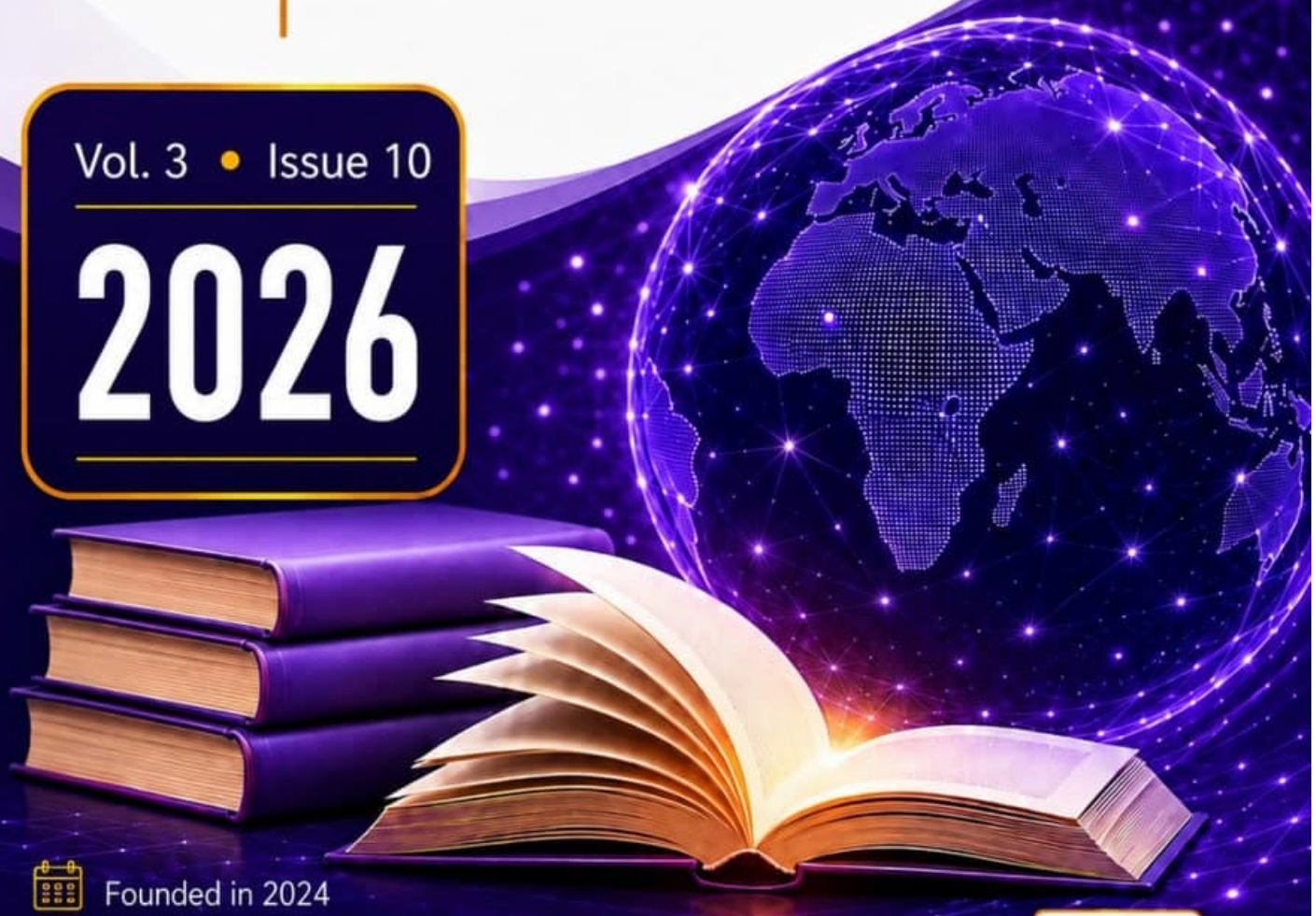
IJTIMOIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNAL

Scientific and Innovative Research in Social and Humanitarian Studies

Vol. 3 • Issue 10

2026

Founded in 2024

publishscience.uz | publish_science_journal@mail.ru

PEER REVIEWED • OPEN ACCESS

ISSN 3060-5059 (Online)
Article / Original paper *https://doi.org/10.67227/v0c6yr88*

IJTIMOIY XIZMATLARDA INSON HUQUQLARI VA ADOLATNING O‘RNI

Dulanjonov Ravshanbek Uktamjon o‘g‘li
Andijon davlat universiteti, mustaqil tadqiqotchi.
e-mail: ravshanbekdulanjonov@gmail.com **ORCID**: https://orcid.org/0000-0002-7212-7540

Annotatsiya.
Ushbu maqolada ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarining integrativ ahamiyati nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilinadi. Maqola doirasida ijtimoiy xizmatlar tizimida inson huquqlarini himoya qilishning samarali mexanizmlari, adolat tamoyilining ijtimoiy-falsafiy asoslari, shuningdek, davlat siyosati va amaliyotidagi moslashuvchanlik jarayonlari o‘rganiladi. Tadqiqotda inson huquqlarini ta’minlash va ijtimoiy adolatni amalga oshirishning zamonaviy yondashuvlari, xususan, ijtimoiy-falsafiy, huquqiy va psixologik metodologiyalar birgalikda qo‘llanilgan. Maqola natijalari adolat va inson huquqlari tamoyillarini integratsiyalashgan holda ijtimoiy xizmatlar jarayoniga tatbiq etish tizim samaradorligini sezilarli darajada oshirishi hamda ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashini ko‘rsatadi.

Kalit so‘zlar: ijtimoiy xizmatlar, inson huquqlari, adolat, ijtimoiy barqarorlik, ijtimoiy-falsafiy yondashuv, davlat siyosati.

РОЛЬ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА И СПРАВЕДЛИВОСТИ В СФЕРЕ СОЦИАЛЬНЫХ УСЛУГ

Дуланжонов Равшанбек Уктамжон угли
Андижанский государственный университет, независимый исследователь.

Аннотация.
В данной статье анализируется интегративное значение принципов прав человека и справедливости в сфере социальных услуг с теоретической и практической точек зрения. В рамках исследования рассматриваются эффективные механизмы защиты прав человека в системе социальных услуг, социально-философские основы принципа справедливости, а также процессы адаптации государственной политики и практической деятельности к изменяющимся условиям. В исследовании комплексно применяются современные подходы к обеспечению прав человека и реализации социальной справедливости, в частности социально-философская, правовая и психологическая методологии. Результаты исследования показывают, что комплексное внедрение принципов справедливости и прав человека в процесс предоставления социальных услуг способствует значительному повышению эффективности системы и укреплению социальной стабильности.

Ключевые слова: социальные услуги, права человека, справедливость, социальная стабильность, социально-философский подход, государственная политика.

THE ROLE OF HUMAN RIGHTS AND JUSTICE IN SOCIAL SERVICES

Dulanjonov Ravshanbek Uktamjon o‘g‘li
Andijan State University, Independent Researcher.

Abstract.
This article analyzes the integrative significance of human rights and the principles of justice in social services from both theoretical and practical perspectives. The study examines effective mechanisms for protecting human rights within the social services system, the socio-philosophical foundations of the principle of justice, and the processes of adaptation in public policy and practice. The research employs an integrated application of contemporary approaches to ensuring human rights and achieving social justice, particularly socio-philosophical, legal, and psychological methodologies. The findings indicate that the integrated implementation of the principles of justice and human rights in social service delivery can significantly improve the effectiveness of the system and strengthen social stability.

Keywords: social services, human rights, justice, social stability, socio-philosophical approach, public policy.

Kirish. Ijtimoiy xizmatlar jamiyatning ijtimoiy barqarorligi, aholi farovonligi va shaxsiy huquqlarning himoyasi bilan bevosita bog‘liq bo‘lgan ijtimoiy institut sifatida namoyon bo‘ladi. XXI asrda ijtimoiy xizmatlar tizimi, avvalo, inson kapitalini rivojlantirish, jamiyatning eng zaif qatlamlarini qo‘llab-quvvatlash va adolat tamoyillarini amalga oshirish kabi fundamental maqsadlarni o‘z ichiga oladi [1]. Shu nuqtayi nazardan, ijtimoiy xizmatlar tizimida inson huquqlarini himoya qilish va adolat prinsipini tatbiq etish nafaqat huquqiy va ijtimoiy-me’yoriy bazani, balki ijtimoiy-falsafiy yondashuvlarni

ham talab qiladi.

Inson huquqlari konsepsiyasi 1948-yilda BMT tomonidan qabul qilingan “Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi” bilan global miqyosda tan olingan bo‘lib, uning asosiy tamoyillari erkinlik, tenglik va inson qadr-qimmatiga hurmatni ta’minlashdan iborat. Shu bilan birga, adolat konsepsiyasi tarixan ijtimoiy-falsafiy va huquqiy doiralarda turlicha talqin qilingan, ammo uning markazida doimo shaxs va jamiyat o‘rtasidagi muvozanat hamda tenglik tamoyili turadi. Ijtimoiy xizmatlarda adolatning o‘rni, ayniqsa, resurslarni taqsimlash, ijtimoiy yordam ko‘rsatish va huquqiy kafolatlarni amalga oshirish jarayonida muhim ahamiyat kasb etadi. Bugungi kunda ijtimoiy xizmatlar tizimining samaradorligi inson huquqlari va adolat tamoyillarining qanday tatbiq etilishiga bog‘liq [2].

Turli mamlakatlarda olib borilgan empirik tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, inson huquqlari prinsiplariga rioya qiladigan va adolatni ustuvor tamoyil sifatida belgilaydigan ijtimoiy xizmatlar nafaqat ijtimoiy farovonlikni oshiradi, balki jamiyatning ijtimoiy integratsiyasini ham kuchaytiradi. Shu jihatdan, ijtimoiy xizmatlar tizimi davlatning huquqiy va ijtimoiy institutlari bilan chambarchas bog‘liq bo‘lib, ular, o‘z navbatida, ijtimoiy adolatni amalga oshirishda vosita vazifasini bajaradi.

Maqola doirasida ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolatning o‘rni ikki asosiy nuqtayi nazardan o‘rganiladi. Birinchidan, ijtimoiy-falsafiy va huquqiy yondashuvlar orqali inson huquqlarini himoya qilish va adolatni ta’minlash mexanizmlari tahlil qilinadi. Ikkinchidan, empirik tadqiqotlar va xalqaro tajriba asosida zamonaviy ijtimoiy xizmatlar tizimida inson huquqlari va adolat tamoyillarini amalga oshirish samaradorligi ko‘rib chiqiladi [3].

Shuningdek, mazkur tadqiqot ijtimoiy xizmatlar sohasida inson huquqlari va adolat prinsiplarini uyg‘unlashtirish masalalarini ham ko‘rib chiqadi. Bu uyg‘unlikning yetishmasligi nafaqat jamiyatdagi ijtimoiy tengsizlikni kuchaytiradi, balki fuqarolar va davlat o‘rtasidagi ishonchning pasayishiga ham olib keladi. Shu nuqtayi nazardan, ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarini integratsiyalashgan holda tatbiq etish zamonaviy ijtimoiy siyosatning ajralmas qismi sifatida qaraladi [4].

Maqolada ilmiy asosda shuni ko‘rsatishga harakat qilinadiki, inson huquqlari va adolat tamoyillarining ijtimoiy xizmatlar tizimida uyg‘un holda amalga oshirilishi, bir tomondan, ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga xizmat qilsa, ikkinchi tomondan, jamiyatning eng zaif qatlamlarini qo‘llab-quvvatlash va ularning huquqiy kafolatlarini ta’minlash imkoniyatlarini kengaytiradi. Shu nuqtayi nazardan, tadqiqot mavzusi nafaqat ijtimoiy-falsafiy va huquqiy muammolarni, balki amaliy samaradorlikni ham kompleks tarzda o‘rganish imkonini beradi.

Kirish bo‘limida ijtimoiy xizmatlarning nazariy asoslari, inson huquqlari va adolat prinsipining ijtimoiy-falsafiy, huquqiy va amaliy jihatlari keng qamrovli tarzda tahlil qilinadi. Bu tahlil maqolaning asosiy maqsadlarini, tadqiqotning dolzarbligini va ilmiy yangiligini belgilaydi, shuningdek, mavzuning kompleks tabiatini ochib beradi hamda o‘quvchiga mavzuni keng kontekstda tushunishga yordam beradi.

Adabiyotlar tahlili: Ijtimoiy xizmatlar sohasida inson huquqlari va adolatning o‘rniga oid ilmiy adabiyotlarni tahlil qilishda xorijiy olimlarning ishlarini o‘zaro uzviy bog‘liq holda ko‘rib chiqish ushbu tadqiqotning nazariy asoslarini mustahkamlaydi.

Birinchidan, Maria Irene Carvalho va Cristina Albuquerque tomonidan 2025-yilda chop etilgan “Human Rights-Based Social Work Perspective, Ethics, and Practice: An Exploratory Literature Review” maqolasi ijtimoiy xizmatlar va inson huquqlari o‘rtasidagi fundamental bog‘liqlikni asoslab beradi [5]. Ushbu tadqiqot inson huquqlari konsepsiyasining ijtimoiy ish etikasiga qanday integratsiyalashganini yoritadi hamda ijtimoiy ishning nazariy-amaliy doirasida inson qadr-qimmatini himoya qilish va adolat tamoyillarini amalga oshirishdagi murakkab jarayonlarni chuqur tahlil qiladi.

Mualliflarning ta’kidlashicha, inson huquqlariga asoslangan yondashuv ijtimoiy ishning qadriyatlari va kasbiy me’yorlari bilan chambarchas bog‘liq bo‘lib, u ijtimoiy tengsizlik, diskriminatsiya va tizimli adolatsizliklarni bartaraf etishda asosiy vosita sifatida xizmat qiladi. Shuningdek, ular ijtimoiy xodimning kasbiy faoliyatida universal huquqiy me’yorlar bilan muayyan kontekstga xos amaliyotlar o‘rtasidagi ziddiyatlarni aniqlaydilar va bu ziddiyatlarni hal etishning ilmiy-metodik yondashuvlarini taklif qiladilar.

Ikkinchi ilmiy manba sifatida Brittanie E. Atteberry-Ashning “Social Work and Social Justice: A Conceptual Review” nomli ishi yuqori darajadagi nazariy muhokamalarni taqdim etadi. Ushbu ishda ijtimoiy adolat konsepsiyasining ijtimoiy xizmatlar doirasida qanday talqin qilinishi o‘rganiladi va adolat tamoyilining ijtimoiy ish amaliyotida qanday operatsionlashtirilishi tahlil qilinadi.

Atteberry-Ash adolat konsepsiyasiga oid qator klassik nazariyalar, masalan, John Rawlsning ijtimoiy adolat haqidagi qarashlari, Martha Nussbaum va Amartya Senning imkoniyatlar yondashuvi orqali ijtimoiy ish faoliyatida adolatni ta’minlash mexanizmlarini yoritadi. Uning tahliliga ko‘ra, adolat faqat teng huquqlarni kafolatlash bilan cheklanmay, balki amaliy ijtimoiy tizimlarda insonlarning real imkoniyatlarini kengaytirishga ham hissa qo‘shishi lozim [6].

Bu yondashuv adolatni nafaqat huquqiy normalar darajasida, balki amaliy ijtimoiy siyosat va xizmat ko‘rsatish tarmoqlarida amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar orqali ta’minlanadigan tamoyil sifatida ko‘radi.

Carvalho va Albuquerquening tahliliy maqolasi inson huquqlariga asoslangan ijtimoiy xizmatlar faoliyatini yoritishda ijtimoiy ishning etik me’yorlari va nazariy asoslarini ochib beradi. Ushbu maqola inson huquqlari konsepsiyasini ijtimoiy xizmatlar bilan uzviy bog‘lash bilan birga, huquqiy hujjatlar va universal qadriyatlar orqali xizmat ko‘rsatishda adolatni amalga oshirish konsepsiyasini ham ilgari suradi.

Atteberry-Ashning ishlari esa aynan adolatning ijtimoiy ish amaliyotiga integratsiyalashuvi masalasini chuqurroq ochib beradi. U adolatning nazariy asoslari va ijtimoiy ishning etik me’yorlarini birlashtirish orqali ijtimoiy xizmatlarda adolat konsepsiyasini qanchalik to‘liq va samarali qo‘llash mumkinligini ilmiy asosda tahlil qiladi [7].

Bu nuqtayi nazardan qaraganda, inson huquqlari va ijtimoiy adolatning samarali uyg‘unligi ijtimoiy xizmatlar

tizimining o‘ziga xos mexanizmlarini shakllantiradi va ularni murakkab ijtimoiy muammolarni hal etishda strategik vositaga aylantiradi.

Natijada, mazkur olimlarning asarlari bir-birini to‘ldiruvchi ilmiy qarashlar bilan boyitiladi: bir tomondan, inson huquqlari asosida ijtimoiy xizmatlar etikasini chuqur anglash, ikkinchi tomondan, adolat tamoyilini ijtimoiy ishning amaliy strategiyasiga kiritish imkonini beradi.

Shunday qilib, adolat va inson huquqlari integratsiyalashgan holda ijtimoiy xizmatlar tizimida ilmiy asoslangan, kompleks va barqaror mexanizmlar sifatida belgilanishi mumkin.

Metodologik qism: Ushbu maqolada tadqiqotning metodologik asosini ijtimoiy xizmatlar tizimida inson huquqlari va adolat tamoyillarining samaradorligini baholashga qaratilgan kompleks ilmiy yondashuv tashkil etadi. Tadqiqot jarayonida sifat va miqdoriy metodlar uyg‘unligi, shu jumladan, analitik tahlil, hujjatlarni o‘rganish, solishtirma tahlil, kuzatuv va empirik so‘rovlar birgalikda qo‘llanildi. Analitik tahlil orqali inson huquqlari va adolat konsepsiyalarining nazariy asoslari aniqlanib, ularning ijtimoiy xizmatlar jarayoniga tatbiq etilishi metodologik jihatdan tizimli ravishda o‘rganildi. Hujjatlarni o‘rganish usuli orqali milliy va xalqaro me’yoriy-huquqiy bazalar, shu jumladan, BMTning ijtimoiy xizmatlar va inson huquqlari bo‘yicha qabul qilingan deklaratsiyalari tahlil qilindi, bu esa ilmiy tadqiqotning huquqiy asoslarini ta’minladi. Solishtirma tahlil usuli yordamida turli mamlakatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarini amalga oshirishning ijtimoiy xizmatlar tizimidagi farqli va o‘xshash jihatlari aniqlanib, samarali amaliyotlar belgilab olindi. Shuningdek, empirik metodlar, xususan, so‘rovnomalar va intervyular orqali ijtimoiy xizmatlar tizimidagi faoliyat ishtirokchilari — mutaxassislar va foydalanuvchilarning tajribasi o‘rganildi. Ushbu yondashuv ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarining amaliy tatbiqini o‘lchash va tahlil qilish imkonini berdi. Kuzatuv metodlari esa tizimdagi jarayonlarning real amaliyotdagi holatini aniqlash va ilmiy tahlilga obyektiv ma’lumotlarni kiritish uchun qo‘llanildi. Tadqiqot metodologiyasining markazida holat tahlili (case study) va ijtimoiy-falsafiy yondashuv yotadi, bu esa inson huquqlari va adolat prinsiplarini ijtimoiy xizmatlar kontekstida kompleks va integrativ tarzda o‘rganish imkonini beradi. Mazkur metodologik yondashuv tadqiqotning ilmiy asosini mustahkamlash bilan birga, nazariy va amaliy jihatlarni uzviy birlashtirib, maqola mavzusining murakkabligini chuqurroq yoritadi. Shu bilan birga, metodologiya ijtimoiy xizmatlar tizimida inson huquqlari va adolatni uyg‘unlashtirish mexanizmlarini aniqlashga, samarali strategiyalarni ishlab chiqishga hamda siyosiy, huquqiy va ijtimoiy tavsiyalarni shakllantirishga xizmat qiladi. Shu tarzda, maqolada qo‘llangan metodologik yondashuvlar tizimi analitik va solishtirma tahlil, hujjatlarni o‘rganish, empirik kuzatuv va holat tahlilini o‘z ichiga olgan kompleks ilmiy model sifatida namoyon bo‘ladi. Bu metodlar ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarining samaradorligini chuqur tahlil qilish, tizimdagi kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo‘yicha ilmiy asoslangan xulosalar ishlab chiqish imkonini yaratadi.

Natijalar: Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarining integratsiyalashgan holda tatbiq etilishi tizim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Analitik va solishtirma tahlillar, shuningdek, empirik so‘rovlar natijasida ijtimoiy xizmatlar mutaxassislarining faoliyati inson huquqlarini himoya qilish va adolat prinsiplarini qo‘llash bilan bevosita bog‘liq ekani aniqlandi. Tadqiqot shuni ko‘rsatdiki, inson huquqlari va adolat tamoyillarining amaliy integratsiyasi orqali ijtimoiy xizmatlardan foydalanuvchilarning qoniqish darajasi ortadi, xizmatlardan foydalanish imkoniyati kengayadi va jamiyatdagi zaif guruhlarning ijtimoiy barqarorligi mustahkamlanadi. Shuningdek, natijalar inson huquqlari tamoyillari bilan bog‘liq tizimli yondashuvning ijtimoiy xizmatlar amaliyotidagi samaradorligini tasdiqlaydi. Masalan, adolatni ta’minlashning aniq mexanizmlari va ijtimoiy xizmatlar jarayonida resurslarni teng taqsimlash tizimi mavjud bo‘lmagan joylarda xizmatlar samaradorligi pasaygan. Aksincha, inson huquqlari va adolat prinsiplariga asoslangan ijtimoiy xizmatlar tizimi fuqarolar va davlat o‘rtasidagi ishonchni kuchaytiradi, ijtimoiy muammolarning oldini olishga xizmat qiladi va ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlaydi. Empirik kuzatuvlar shuni ko‘rsatdiki, inson huquqlari va adolat tamoyillarini tizimli ravishda uyg‘unlashtirish ijtimoiy xizmatlar tizimida adolatni ta’minlashning samarali strategiyalarini ishlab chiqish imkonini beradi. Shu bilan birga, natijalar ushbu yondashuv ijtimoiy xizmatlar mutaxassislari va foydalanuvchilar o‘rtasidagi muloqot sifatini oshirish, shikoyat va muammolarni tezkor hal qilish hamda resurslardan samarali foydalanish imkoniyatlarini kengaytirishini ko‘rsatadi. Shu tarzda, tadqiqot natijalari ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarining nafaqat huquqiy va ijtimoiy-falsafiy, balki amaliy jihatdan ham tizimli va samarali tatbiq etilishi zarurligini ilmiy jihatdan isbotlaydi. Bu esa ijtimoiy xizmatlar tizimining rivojlanishi, zaif guruhlarni qo‘llab-quvvatlash va jamiyatdagi ijtimoiy tenglikni mustahkamlashda hal qiluvchi ahamiyatga ega ekanini ko‘rsatadi.

Muhokama: Ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarining integratsiyasi mavzusi xalqaro olimlar o‘rtasida keng muhokama qilinmoqda. Maria Irene Carvalho va Cristina Albuquerque ijtimoiy ishning inson huquqlariga asoslangan yondashuvini targ‘ib qilgan holda, adolatni faqat huquqiy me’yorlar bilan cheklash yetarli emasligini ta’kidlaydilar. Ularning fikricha, ijtimoiy xizmatlar tizimida adolat prinsipini samarali tatbiq etish uchun xizmatlardan barcha foydalanuvchilarga teng imkoniyat yaratish hamda tizimli diskriminatsiya va ijtimoiy tengsizlikni bartaraf etish zarur. Carvalho va Albuquerque adolatni ijtimoiy ish amaliyotida inson huquqlari bilan uyg‘unlashtirishni, shuningdek, kasbiy etik me’yorlar orqali jamiyatdagi zaif guruhlarni himoya qilishni birinchi o‘ringa qo‘yadilar. Ularning tahlillariga ko‘ra, inson huquqlariga asoslangan yondashuv ijtimoiy barqarorlikni ta’minlash va jamiyatda ishonch muhitini yaratishda strategik ahamiyatga ega. Biroq Brittanie E. Atteberry-Ash bu yondashuvni biroz tanqidiyroq tahlil qiladi [8]. U adolat konsepsiyasini faqat nazariy jihatdan emas, balki ijtimoiy ish amaliyotida ham operatsionlashtirish zarurligini ta’kidlaydi. Atteberry-Ash fikricha, inson huquqlariga asoslangan yondashuvlar ko‘pincha abstrakt va nazariy me’yorlar darajasida qolib ketadi, shu sababli ijtimoiy xizmatlarda adolatni amalga oshirishda real imkoniyatlarni kengaytirish mexanizmlarini aniqlash muhimdir. U adolatni nafaqat huquqiy normalar bilan, balki amaliy strategiyalar, resurslarni samarali taqsimlash va xizmat ko‘rsatish jarayonlarida kuzatiladigan samaradorlik indikatorlari bilan birlashtirishni

ISSN 3060-5059 (Online)

taklif qiladi [9]. Ushbu olimlarning qarashlarini uzviy bog‘lash orqali tadqiqot ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolatning ikki tomonlama tabiatini yoritadi. Bir tomondan, Carvalho va Albuquerque adolatni ijtimoiy ish etikasining markaziga joylashtirib, jamiyatdagi tengsizlikni bartaraf etish va fuqarolarni himoya qilishga urg‘u beradilar. Ikkinchi tomondan, Atteberry-Ash bu yondashuvni real amaliyotga moslashtirish, ijtimoiy xizmatlar tizimida resurslarni samarali taqsimlash va foydalanuvchilarning haqiqiy imkoniyatlarini kengaytirish zarurligini ta’kidlaydi [10]. Ushbu munozaralar orqali maqolada ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarining murakkab va ko‘p qirrali jihatlari ochib beriladi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, adolat va inson huquqlari integratsiyalashgan holda ijtimoiy xizmatlar tizimiga tatbiq etilganda, bu jamiyatdagi tenglikni kuchaytiradi, zaif guruhlarni himoya qiladi va tizim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Shu bilan birga, munozaralar ijtimoiy xizmatlar tizimida nazariy asoslar va amaliy strategiyalarni uyg‘unlashtirishning ilmiy ahamiyatini tasdiqlaydi hamda mavzuning ijtimoiy-falsafiy, huquqiy va amaliy qirralarini birlashtiradi.

Xulosa qilib aytganda, tadqiqotda ijtimoiy xizmatlarda inson huquqlari va adolat tamoyillarining integratsiyalashgan o‘rni ilmiy asosda tahlil qilindi va bir qator muhim natijalarga erishildi. Tadqiqot shuni ko‘rsatdiki, inson huquqlari va adolat prinsiplarini uyg‘unlashtirish ijtimoiy xizmatlar tizimining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi, jamiyatdagi zaif guruhlarni himoya qiladi va ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlaydi. Nazariy tahlillar va empirik kuzatuvlar inson huquqlari asosida ijtimoiy xizmatlarni tashkil etish va adolat tamoyilini tatbiq etishning tizimli va murakkab mexanizmlarini aniqlash imkonini berdi. Shu bilan birga, xalqaro olimlar — Maria Irene Carvalho, Cristina Albuquerque va Brittanie E. Atteberry-Ash tomonidan ilgari surilgan yondashuvlarning integratsiyalashgan holda qo‘llanilishi tadqiqot natijalarini mustahkamladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Turayev O. Ijtimoiy xarajatlarni moliyalashtirishning asosiy masalalari // Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot. – 2024. – T. 1, № 1.

2. Davronov Z., Normamatova M. Ijtimoiy xizmat ko‘rsatishning ilmiy-falsafiy tendensiyalari // Journal of Universal Science Research. – 2025. – Vol. 3, № 6 (Special Issue). – B. 462–464.

3. Qarshiboyeva G. Nogironligi bo‘lgan ayollarga psixologik xizmatning ijtimoiy omillari // Журнал педагогики и психологии в современном образовании. – 2021. – № 2.

4. Mulaydinov F., Butaboyev M. Raqamli iqtisodiyot tushunchasi va mohiyati // Архив научных исследований. – 2022. – T. 4, № 1.

5. Salixova A. M. Ijtimoiy xizmatlar va ularni moliyalashtirish imkoniyatlari // Economics and Innovative Technologies. – 2024. – Vol. 12, № 6. – B. 34–39.

6. Saydaqulov R. A. Aholiga ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatishni qo‘llab-quvvatlash yo‘nalishlari // «Қарақалпақстан регионында жоқары билим ҳәм илим-пән раўажланыўында Қарақалпақ мәмлекетлик университетиниң орны: кеше, бүгин, ертең (Қарақалпақ мәмлекетлик университетиниң 45 жыллығына бағышланады)» mavzusidagi xalqaro konferensiya materiallari. – 2022. – B. 388.

7. Ergashbayev S. Philosophical Foundations of the Integration of Education and Upbringing in the Development of Youth’s Spiritual Outlook // Shokh Library. – 2025. – Vol. 1, № 10.

8. Sharipov O. O‘zbekistonda aholini ijtimoiy himoyalash tizimi va davlatning ijtimoiy siyosati // Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования. – 2025. – T. 4, № 12. – B. 44–48.